

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція
с.168-169. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/433/362> (дата
звернення 06.02.24).

2. Курси з українськими субтитрами. Coursera. URL:
<https://www.coursera.org/courses?orderby=upcoming&subs=uk> (дата звернення
06.02.24).

3. Павленко О. Дистанційне навчання як важлива форма організації сучасної
мистецької освіти. Актуальні питання мистецької педагогіки. Вип. 11, 2020
с.78-83. URL: <http://apmp.kgpa.km.ua/Files/APMP11/18.pdf> (дата звернення
06.02.24).

4. Рупняк Д.Т. Талант, як алмаз, треба шліфувати // Обдарована дитина. –
2016. – № 10. – С. 29–35.

5. Чудновський В.Е., Юркевич В.С. Обдарованість — це унікальність
кожної особистості // Обдарована дитина. – 2015. – № 2. – с. 2–8.

*Людмила КОЛЕСНИК,
викладач математики,
Красноградського педагогічного фахового коледжу
Комунального закладу
„Харківська гуманітарно-педагогічна академія”
Харківської обласної ради
м. Красноград, Україна*

СУЧАСНЕ ЗАНЯТТЯ З МАТЕМАТИКИ У КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування освіти
передбачає оновлення змісту освіти, пов'язане з упровадженням
компетентнісного підходу до організації процесу навчання.

Реалізація компетентнісного підходу вимагає формування й розвитку
у здобувачів освіти здатності практично діяти, застосовувати індивідуальний

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

досвід успішних дій у різноманітних ситуаціях, а отже, – переорієнтація процесу навчання на його результат, виражений у діяльнісному вимірі [5].

Компетентнісний підхід до навчання передбачає формування вмотивованої компетентної особистості, здатної швидко орієнтуватися в інформаційному просторі, приймати обґрунтовані рішення й вирішувати проблеми на основі отриманих знань, умінь і навичок. Новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві, потребує нових підходів у роботі педагогів.

Освітній процес переорієнтовується на практичне застосування вмінь та навичок, і це допомагає встановити взаємозв'язок науки і різних сфер життя. Розв'язування компетентісно зорієнтованих завдань – це один із найбільш вдалих методів поєднання практики та теоретичних наукових міркувань. Освіта має реагувати на виклики сучасного світу і готувати до життя та діяльності нове покоління свідомих громадян, які здатні компетентно вирішувати проблеми, що постають перед людством [1]. У Концепції Нової української школи зазначено, що найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть ті, хто вміє навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями.

Кожен викладач математики повинен спрямувати свою діяльність на підвищення загальноматематичного рівня, удосконалення фахової майстерності, професійної компетентності, розвиток творчого потенціалу [2].

У Законі України „Про освіту” зазначається, що метою реформування освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення та навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової та громадянської активності.

Загальні методичні аспекти упровадження компетентнісного підходу в освіті представлено у працях Н. М. Бібік, Г. В. Єльнікової, О. І. Локшиної, О. В. Овчарук, О. І. Пометун та інших науковців.

Основною метою реалізації компетентнісного підходу в навчанні математики є формування у здобувачів освіти математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності у сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей [3].

У Європейській довідковій рамці ключових компетентностей для навчання впродовж життя визначено математичну компетентність як „здатність розробляти та застосовувати математичне мислення та розуміння для розв’язування задач у повсякденних ситуаціях. Базуючись на ґрунтовному володінні лічбою, увагу зосереджено на процесі та діяльності, як і на знаннях. Математична компетентність охоплює, різною мірою, здатність і бажання використовувати математичні способи мислення та презентації (формули, моделі, конструкти, графіки, діаграми)”. [4].

Для формування математичної компетентності потрібно вміти творчо мислити, працювати в команді, застосовувати знання в реальному житті.

Компетентнісна освіта спрямована на практичні результати особистої діяльності, що зумовлює зміни в організації навчання.

Сучасний урок, орієнтований на реалізацію компетентнісного підходу в навчанні математики, передбачає:

- підвищення мотивації здобувачів освіти;
- опору на суб’єктивний досвід здобувачів освіти;
- практичне використання набутих знань та досвіду;
- формування навичок одержувати інформацію з різних джерел;
- оптимізацію кожного заняття;
- підвищення рівня самоосвітньої діяльності;
- дієвий контроль, самоконтроль та взаємоконтроль;
- формування моральних цінностей особистості;

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

–створення умов для розвитку соціальних, комунікативних здібностей здобувачів освіти;

–створення ситуації успіху;

–здоров’язберезувальні умови;

–рефлексію здобувачів освіти у процесі навчання.

Етапи підготовки викладача до проведення сучасного компетентнісно зорієнтованого заняття – це: моделювання; проектування; конструювання.

Моделювання – це визначення місця заняття в межах навчального курсу, розділу, теми; визначення мети та вибір технологій, методів, прийомів, засобів навчання.

Проектування – це визначення виховної і розвивальної мети; прогнозування результатів; ознайомлення зі змістом навчального матеріалу; визначення методів, прийомів; прогнозування предметних та ключових компетентностей.

Конструювання – це формулювання мети, завдань, типу та форми проведення заняття; визначення конкретних методів та прийомів; складання плану дій викладача та передбачення дій здобувачів освіти, розподіл часу; виділення складових частин навчальної діяльності.

Під час підготовки викладача до сучасного компетентнісно зорієнтованого заняття треба дотримуватись таких вимог:

–здійснення компетентнісного підходу в цілепокладанні, очікувані результату;

–інтенсифікація навчального процесу;

–використання ІКТ, діяльнісних технологій, форм, методів, прийомів навчання;

–зв’язок практичної діяльності з майбутньою професійною діяльністю;

–організація самостійної діяльності здобувачів освіти;

–урахування особливостей сприйняття з використанням диференціації та індивідуалізації навчання;

–оптимальний вибір організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти;

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція

- організація зворотного зв'язку та рефлексії;
- використання здоров'язберезувальних технологій;
- використання комп'ютерно-зорієнтованих засобів навчання.

Етапи сучасного компетентнісно зорієнтованого заняття:

- орієнтація на створення сприятливої атмосфери на занятті (проведення інтелектуальної розминки, вибір епіграфа);
- мотивація навчальної діяльності;
- цілепокладання (вибір мети заняття, очікувані результати);
- цілереалізація – організація та зміст діяльності;
- рефлексійно-оцінний (підведення підсумків, рефлексія, оцінювання);
- повідомлення домашнього завдання – мотивування необхідності виконання, інструктаж, диференціальний підхід (обов'язкова, варіативна частина; різнорівневі завдання).

В умовах компетентнісного підходу основною формою організації освітнього процесу залишається заняття.

Основні компоненти заняття:

- зміст навчального матеріалу;
- методи навчання;
- засоби навчання;
- форми організації освітньої діяльності здобувачів освіти.

Для розвитку креативного мислення варто пропонувати здобувачам складати задачі за малюнками, схемами, діаграмами, виконувати практичні роботи на заняттях з математики.

Здобувачам освіти доцільно пропонувати творчі завдання, наприклад проаналізувати малюнки і визначити пропорції у яких зазвичай зазначені частини тіла людини а потім за цими відношеннями намалювати людину. Чотири останні компетенції виділені у наскрізні лінії, ними не варто нехтувати.

Проведений аналіз досліджуваного питання не вичерпує усіх проблем щодо реалізації компетентнісного підходу у змісті навчання математики.

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у вивченні проблем оцінки ефективності застосування компетентнісно зорієнтованих завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бевз Г. П. Методика викладання математики: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2009. 367 с.
2. Боровик Г. В. Компетентнісний підхід до навчання учнів на уроках математики: методичний посібник для вчителя. Київ, 2020. 32 с.
3. Державний стандарт базової середньої освіти 2019 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartivpovnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898> (дата звернення: 13.02.2024).
4. Локшина О.І. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-3-21-30> (дата звернення: 20.02.2024).
5. Онопрієнко О. В. Предметна математична компетентність. *Початкова школа*. 2010. № 11.С. 46-50.

Інна САМОЛЮК,

викладач кафедри педагогіки

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

м.Хмельницький, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Реформування освіти України стимулюють оновлення підходів до надання знань, що спричиняє більш якісне та ефективне використання педагогічних технологій. Результатом використання новітніх педагогічних технологій є підвищення творчої активності учнів, розвиток їх пізнавальних здібностей.